

รธน. มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ วรรคสอง เฉพาะในส่วนโทษทางอาญา

เช็คเป็นตั๋วเงินที่ใช้ชำระหนี้แทนเงินสด ความน่าเชื่อถือของเช็คจึงมีความสำคัญ หากเช็คขาดความน่าเชื่อถือ ย่อมส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจการค้าและระบบเศรษฐกิจของประเทศ การใช้เช็คเป็นเครื่องมือทุจริต ฉ้อโกงโดยจ่ายเช็คแล้วเรียกเก็บเงินไม่ได้ ทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ ทำให้เสียหายต่อระบบการเงินของผู้ประกอบ ธุรกิจ รัฐจำเป็นต้องออกมาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการจ่ายเช็คโดยทุจริต โดยพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติให้ผู้ออกเช็คที่มีเงื่อนไขข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๕) มีความผิดอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ผู้ออกเช็คต้องระมัดระวังและออกเช็ค โดยสุจริตเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย หาใช่ลงโทษผู้ออกเช็คทุกกรณีไม่ ศาลจะพิพากษา ลงโทษตามมาตรา ๔ วรรคสอง ต่อเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงโดยปราศจากข้อสงสัยว่าผู้กระทำความผิดมีลักษณะหรือ การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๕) เท่านั้น ศาลใช้ดุลพินิจได้ตามความหนักเบา ของการกระทำความผิด เมื่อชั่งน้ำหนักแล้วประโยชน์สาธารณะที่ได้จากการมีหลักประกันความน่าเชื่อถือ ของเช็คและระบบเศรษฐกิจของประเทศ มีน้ำหนักมากกว่าผลเสียที่จะเกิดขึ้นแก่ประชาชนจากการใช้โทษ ทางอาญาในกฎหมายดังกล่าว อีกทั้งมาตรา ๕ และมาตรา ๗ บัญญัติให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิด อันยอมความได้ ถ้าผู้กระทำความผิดใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คหรือแก่ธนาคารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ผู้ออกเช็ครับหนังสือบอกกล่าวจากผู้ทรงเช็คว่าธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น หรือหน้าที่ผู้กระทำความผิดออกเช็ค เพื่อใช้เงินนั้นสิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา บทบัญญัติดังกล่าวเป็นไปตามหลักความได้สัดส่วนพอเหมาะพอควรแก่กรณี ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของบุคคล นอกจากนี้ กฎหมายบัญญัติหลักการและการบังคับใช้ตั๋วเงินแต่ละประเภทไว้แตกต่างกันตามลักษณะ ของตั๋วเงินและวัตถุประสงค์การใช้ที่ไม่เหมือนกัน กฎหมายอาจบัญญัติความคุ้มครองไว้ต่างกันได้ ไม่ขัด ต่อหลักความเสมอภาค ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่มีการกระทำความ ผิด และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นเป็นไปตามโทษที่บัญญัติไว้เท่านั้น ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

ย่อโดย นางสาวศัลยา ชาญศรีสมุทร

นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการ

นายจิรัฏฐ์ อังศุลภา

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๗

นายสุภัทร แสงประดับ

ผู้อำนวยการสำนักคดี ๓

นางสาวธาริณี มณีรอด

ผู้เชี่ยวชาญด้านคดี

นางสาวรมปรางค์ สวมประคำ

รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจจ

นายสุทธิรักษ์ ทรงศิริไฉ

เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจจ